

Aan:

Toetsingscommissie Inzet Bevoegdheden
T.a.v. Ronald Prins
Binnenhof 19
2513 AA Den Haag

Bits of Freedom
Prinseneiland 97hs
1013 LN Amsterdam

Lotte Houwing
+31 6 8320 7546
lotte@bitsoffreedom.nl

bitsoffreedom.nl
IBAN: NL73 TRIO 0391 1073 80
KVK: 34 12 12 86, Amsterdam

Geachte heer Prins,

Het onderzoek van Buro Jansen & Janssen, gepubliceerd op 11 april jl. zal u niet ontgaan zijn. Uit dit onderzoek blijkt dat Fox-IT landen in het Midden-Oosten in de jaren voor de Arabische opstanden aan surveillancetechniek en kennis heeft geholpen. De grote hoeveelheid interne bedrijfsdocumenten en communicatie van het bedrijf die Buro Jansen & Janssen heeft bestudeerd leveren een verontrustend beeld van het bedrijf op. (<https://www.burojansen.nl/fox-it/fox-it-in-het-midden-oosten/>)

Uit dit onderzoek blijkt dat Fox-IT zich vanaf 2006 op de verkoop van technologie aan *law enforcement* organisaties richtte. Ook was het tussen 2006 en 2012 aanwezig op 13 surveillance beurzen in het Midden-Oosten met als doel om nieuwe klanten te werven. In 2007 gaf het besloten workshops in onder andere Syrië, Egypte, Saoedi-Arabië en de Verenigde Arabische Emiraten, waar het kennis deelde met leden van de veiligheidsdiensten van die landen. Ook ging het een overeenkomst (<https://www.burojansen.nl/fox-it/documenten-bij-het-onderzoek-fox-it-in-het-midden-oosten/>) aan met tussenhandelaar AGT, gespecialiseerd in het verkopen van surveillancetechnologie in het Midden-Oosten.

De keuze zich op het Midden-Oosten te richten is opmerkelijk, omdat de overheden van veel landen daar worden aangemerkt als autoritaire regimes waarvan een aantal op grote schaal mensenrechten schendt. Met de internetvrijheid was het in die periode ook slecht gesteld: in Egypte werd het internet uitgeschakeld, in Tunesië hackte het regime Facebook-accounts en in Syrië werd surveillance op sociale media gebruikt om de democratische oppositie in kaart te brengen en op te rollen.

In berichtgeving uit 2011 in Vrij Nederland (<https://www.vn.nl/de-geheimen-van-een-supertapper-2/>) gaf u al aan dat Fox-IT levert aan landen waarvan het beleid u niet aanspreekt, maar dat u nooit technologie zal maken waarmee het internet kan worden gecensureerd. Ook deed u hier de volgende uitspraak: Fox-IT is er “om de maatschappij veiliger te maken en niet om machthebbers te beschermen tegen hun eigen volk. Het is wel gebeurd dat landen waar een hoop commotie is opeens aan de lijn hangen en onze spullen willen kopen. En dan ben ik heel duidelijk: dat doen we dus niet.” Wij weten niet precies hoe Fox-IT zich gedroeg nadat de ‘commotie’ van de Arabische Lente uitbrak. Maar dat het geen moeite had om zaken te doen met de problematische regimes van onder meer Assad en Mubarak lijkt ons na de jongste onthullingen moeilijk te ontkennen.

In 2017 verliet u het bedrijf, en in 2018 werd u als technisch expert lid van de Toetsingscommissie Inzet Bevoegdheden (TIB). De commissie die de toestemming die de minister geeft aan de geheime diensten om bepaalde bevoegdheden in te mogen zetten toetst. Over het proces van deze samenstelling zijn we bij Bits of Freedom kritisch geweest. (<https://www.bitsoffreedom.nl/2018/01/23/de-spelregels-van-de-sleepwet-worden-nu-al-overtreden/>) Gelukkig laat de TIB tot nu toe zien dat zij een kritische commissie is, die een confrontatie met de minister niet schuwt en zich inzet voor transparantie.

Toch vinden wij het problematisch dat u in uw huidige functie zwijgt over uw beleid als Fox-IT-directeur. U heeft tot nu toe geen toelichting gegeven over de keuzes van Fox-IT onder uw bewind, over hoe u daar nu op terugkijkt, en wat dit betekent voor uw invulling van het begrip rechtmatigheid in uw rol binnen de TIB. Dit zwijgen maakt de TIB onnodig kwetsbaar. De TIB kan immers alleen goed functioneren als de geloofwaardigheid van deze commissie op geen enkele manier te betwijfelen valt. Het maatschappelijk vertrouwen in de TIB heeft het nodig dat u zo spoedig mogelijk publiekelijk uitleg geeft over wat Fox-IT precies heeft gedaan, wat uw rol daarin is geweest, en hoe u daar vanuit uw huidige positie naar kijkt. Omdat dit van publiek belang is zullen wij deze brief ook publiceren op bitsoffreedom.nl.

In afwachting van uw reactie.

Hoogachtend,
namens Bits of Freedom,
Lotte Houwing